

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Sed præcipuè Leo, in reprobatione canonis XXVIII. Synodi Chalcedonensis. Hujus quæstiones, quæ illustris est, status constituitur. Secundus dignitatis gradus delatus Episcopis CP. à secunda ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

habebitur, nisi consensu publico accedente. Præterquam quòd enim hæc novarum legum conditio, & præcipue ecclesiasticorum, ut assensu eorum, quorum interest, probentur; id sibi præcipue vendicat canonum reverentia, ut iis Pontifices Romani derogare velle non censeantur, et si fortasse formulis rescripti ex stylo Curia alter cautum sit. Hæc est enim innata Canonum & Decretorum conditio, ut perpetuo vim suam obtinere debeant, nec mutationibus illis subjaceant quæ in legibus secularibus sunt frequentissimæ, ob rerum mundanarum mobilitatem, ut loquar cum Innocentio primo. Tribus autem modis præcipue antiquis legibus & canonibus derogari solet. Vel nova lege promulgata, quæ priorem abroget, vel dispensatione & venia legis, aut derogatione certo quodam casu alicui concessa, vel privilegio perpetuo indulto. Nova leges ferri non debent, nisi magna & evidenti utilitate cogente: quia durum est ab eo jure quod diu æquum viam est recedere, ut dixit Vlpianus. Quod præcipue locum habet in legibus ecclesiasticis, quæ à Spiritu sancto condita dicuntur à Leone primo. Quam ob causam venia quoque canonum non facile indulgenda est, nec dispensationibus privatis, nec privilegiis personalibus, aut perpetuis.

11. Itaque non agimus cum sede apostolica quasi cum potestate quadam certis regulis ita devincta ut eas nullo casu egredi possit, cùm sciamus canonum dispensationem, cuius est in politia ecclesiastica frequentissimus usus, Summo Pontifici præcipue concretam. Sed, veluti ex pollicitatione, quam suis Decretis Canonum & Constitutionum executionem sponderunt, à B. Petri successoribus cum debita reverentia exigimus. Quantum verò canonibus detulerint Romani Pontifices per omnes estates, perpetuo & verbis & factis testati sunt; eademque opera libertates nostras inviolatas spondere visi sunt. Cujus rei insigne præbet exemplum Ioannis Chrysostomi contra canonum præscripta in synodo ad Quercum damnatio decreta ab Orientalibus Episcopis: cui & Innocentius I. & ceteri Italæ Episcopi consensum præbere noluerunt; quia quæ canonibus violatis peraguntur, rata esse non possunt. Vnde Occidentis & Orientis communio interrupta fuit ad tempus. Sed tandem Ioannis nomen in Diptycha Ecclesiæ relatum fuit, & restitutum inter Ecclesiæ Communionis consortium. Servandorum canonum studium eò Romanos impulit, ut satius duxerit in specie proposita scissionem Ecclesiæ

perpetui quām connivere ut canonibus aperte vis inferretur. Nam longè præsterit, inquit Innocentius in epistola ad Clerum Constantinopolitanum, vel ea condemnare, fratres carissimi, que rectè facta sunt, quāmea robur ullum sortiri que adversus canones gesta sunt.

III. Zozimus Pontifex Episcopis provinciæ Viennensis & Narbonensis secundæ graviter exprobrat divisionem provinciæ Vieppenensis, quam contra patrum statuta tentaverant in Concilio Taurinatensi. Etenim canone secundo certantibus de primatus honore Arelatensi & Viennensi Episcopis, à synodo definitum est ut qui ex eis probarerit suam civitatem esse metropolim in laterculo Imperij, is totius provinciæ primatum etiam in rebus ecclesiasticis obtineret, & jura ordinationum juxta canones, interim verò, concordia & pacis causa, viciniores sibi quisque civitates intra provinciam vindicaret. Hanc Concilij temeritatem, quæ delatam ab apostolica sede jam olim Arelatensi Ecclesiæ potestatem subvertebat, Zozimus quidem Decreto suo repressit, & intermissum ordinem restituit; sed iis verbis usus est quæ ab Hinemaro, Ivone, & Gratiano adnotata sunt, ut constet Pontifices nelle sibi liberum esse antiqua decreta immutare: *Apud nos enim inconuulsis radicibus vivit antiquitas, cui statuta patrum sanxere reverentiam.* Idem testatum voluit Episcopis Africae, Gallia, & Hispaniæ, quid de hac re censeret. *Cum adversus patrum statuta venitur, non tantum illorum prudentie atque sententie qui in evum victura sanxerunt, sed ipsi quodammodo fidei & catholice discipline irrogatur injuria.* Quid enim tam sanctum ac venerabile est, quām penitus non exorbitare ab itinere majorum, quorum canonica instituta velut quedam fundamenta sunt, ferendis fidei jaeta ponderibus? Bonifacij pars cura fuit anno CDXXII. in evertenda Patrocli Arelatensis Episcopi præsumptione, qui Lutubensi Ecclesiæ, pratermissio Metropolitanu, Episcopum ordinatar contra patrum regulas: *Quod ne quaquam possumus ferre patienter, inquit, quia convenit nos paternarum sanctionum diligentes esse custodes.*

I V. Sed illustrius testimonium proferri non potest quām id quod è variis Leonis Papæ epistolis petitur, cùm de Concilijs Chalcedonensis confirmando canone XXVII. quæstio incidisset: de qua paulò uberioris dicendum est, ut hinc etiam primatus Romani Pontificis adversus Novatorum ludificationes asseratur. Sed ante omnia, controversia status constituendus est.

Secunda sedis gradus delatus fuerat Ecclesie Constantinopolitanæ canone 111. secundi Concilij Oecumenici jam ab anno trecentesimo octagesimo primo. Ejus honoris quasi possessionem statim ideptus Nestorius, in ejus Concilij subscriptione, quam primo loco, ante Theophilum Alexandrinum Patriarcham, apposuit. Lex etiam qua à Theodosio lata est de confirmatione disciplinæ ab ea synodo decretæ, Neclarum Theophilo præponit. Eodem ordine venerabilium Ecclesiarum Constantinopolitanæ & Alexandrinæ meminit lex altera Codicis Theodosiani, ab Honorio & Theodosio lata. Synodus quoque habita sub Domno Patriarcha Antiocheno, in causa Athanasij Perrheni Episcopi, perpetuò Archiepiscopum Constantinopoleos Proclum Cyrillo Archiepiscopo Alexandrino anteponit. Elegans est locus Actionis primæ Synodi Chalcedonensis; in qua, dum releguntur Acta prædatoria Synodi Ephesinae sub Diocoro, que Flavianum CP. post Dominum Antiochenum & Iuvenalem Hierosolymorum collocabant, Orientales Episcopi in has exclamations eruperunt: *Flavianus quare in proprio loco non sedet. Constantinopolitanum Episcopum quare quintum posuerunt? Paschasinus reverendissimus Episcopus dixit: Ecce nos Deo volente Dominum Anatolium primum habemus; hi quintum posuerunt beatum Flavianum. Diogenes reverendissimus Episcopus Cyzici Ecclesie dixit: Quoniam vos regulas scitis. Nihil apertius adferri potest.* Orientales Episcopi, quibus cara esse debuerat Antiochenæ Ecclesia dignitas, queruntur & vociferantur, cur Flavianus quanto loco federit. Paschasinus verò Legatus Romani Pontificis, huic justæ expostulationi velut succinens, Anatolium proximo à se loco sedere demonstrat, ut Synodi Chalcedonensis canonicum ordinem justitiāque prælatrocino Ephesino commen- Diogenes Cyzici hoc tribuit canonum auctorati, quam Paschasinus sequeretur, hac in parte non reclamante Paschasiño. Itaque & Legatorum judicio, & Synodi Chalcedonensis approbatione, in ipsis Concilij exordiis secundæ sedis honor delatus est Anatolio, ex vi canonum ecclesiasticorum. Quare mirum videri non debet, si Neclaro, & Gregorio, Orientalium omnium Ecclesiarum principatum, & per eos sedi Constantinopolitanæ tribuant patres Chalcedonenses in Prophænetico ad Marcianum Augustum.

Attamen hoc loco dissimulare non possum, quid contra referri possit è rescripto Theodosij Principis ad Diocorum Ale-

xandrinum, quo primatum illi *secundum canones* in synodo Ephesina secunda se deferre testatur Theodosius. Quod uno istu & dignitatem Romani Pontificis & jus Constantinopolitanæ sedis convellere videtur. Sed de Romanis Legatis dicetur libro quinto. Quod autem attinet ad sedem Constantinopolitanam, huic difficultati occurrit iisdem Theodosij litteris: quibus omnis Flaviano Episcopo auctoritas derogatur, & judicandus sifitur, non verò inter judices adsciscitur. Vnde Elpidius comes synodo Ephesinæ suggestit, a Principe jussum, ut qui sibi judicium in synodo Constantinopolitanæ contra Eutychem arrogaverant, inter reos habeantur, & de utraque parte judicium feratur, de Flaviano scilicet, Eusebio Dorylaei, & Eutychere, παρεξελούσι τοῖς κενταρίας ἡδὶ, εἰ ταῦται κενούσιαν οὐταρχεῖν. Quare dignitas Constantinopolitanæ sedi à secunda synodo tributa, illæsa remansit; et si Flavianus insigni contumelia affectus fuerit, quod è judicium albo in reorum numerum sit translatus.

V. Observandum est tamen, iura ordinacionum vel administrationis in Asianas & Ponticas provincias, canone secundæ synodi concessa non fuisse. Vsu tamen invulnerat ut in viciniores quasdam civitates, ad sedendos electionum tumultus, curam suam rogatus Episcopus Constantinopolitanus extenderet. Vnde factum ut canone xxviii. Concilij Chalcedonensis, de omnium Episcoporum Orientalium consenu, plena Pontica, Asiana, & Thracica Diœceseos administratio jure Patriarchico sedi Constantinopolitanæ decreta fuerit. Itaque, ut dixi, & nunc repeto, dignitas Patriarchica, & secundus gradus honoris, de pulso Alexandrino Episcopo, novæ Romæ Episcopo delatus fuerat à secunda synodo, sed vis Patriarchatus, & metropolitarum ordinatio illi collata est à Concilio Chalcedonensi. Aliud tamen elici videtur ex illo canone xxviii. cuius verba ita concepta sunt, ut in Diœcessibus Thracicæ, Ponticæ, & Asiana, metropolitarum ordinatio nè synodo secunda jam olim tributæ fuisse videantur, & à synodo Chalcedonensi tantum confirmatae. Vnde occasionem sumpsit vir illustrissimus & eruditissimus hunc canonem convellendi, & falsi crimen Constantinopolitanis clericis, qui canonem illum texerant, acriter objiciendi. Sed vix mihi persuadere possum eos adeo invercundi oris feisse ut scientes volentes coram honoratissimo illo Concilij Chalcedonensis cœtu in legem Corneliam de falsis se præcipites darent, neque adeo incuriosos

T iii

Rescriptū Theod.
Emper. p. 21. cap.
xxxi. dñi ador.
m. d. m. sp.
n. r. e. s. s. s. s.
e. n. g. m. i. p. p. p.

Rescriptū Theod.
Emper. p. 21. cap.
xxxi. dñi ador.
m. d. m. sp.
n. r. e. s. s. s. s.
e. n. g. m. i. p. p. p.

Ill. Card. Peron.
in Repliq. c. 34.